

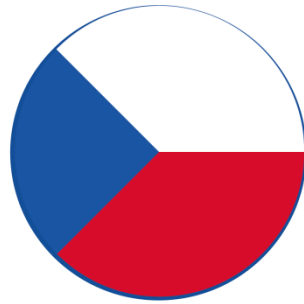

KidMove

ATHLETE-CENTERED COACHING PRACTICES

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Czech Translation of:

Patron as a motivator

Patron jako motivátor

Autoři: Anna Bachratá (Bulldogs Brno), Dagmar Heiland Trávníková (Masarykova univerzita, Brno)

Je přirozené, že se děti ztotožňují se vzorci chování svých sportovních idolů. Děti se často učí také pouze pozorováním těch, kteří je inspirují. Bývají to trenéři, starší kamarádi z klubu nebo slavné sportovní hvězdy. Ve florbalovém týmu Bulldogs Brno jsme tuto myšlenku posunuli o krok dále a využíváme princip „patronů.“ Zkušenější hráči se snaží jít dobrým příkladem mladším a inspirovat je face to face. Od narození máme tendenci napodobovat chování ostatních lidí kolem nás, ať již úmyslně nebo často jen podvědomě. V prvních letech života napodobujeme pohyby a gesta členů rodiny. Jak rosteme, do procesu formování naší osobnosti a životních hodnot vstupují také naši vrstevníci, přátelé, učitelé i trenéři. Proto je přirozené hledání idolů či hrdinů, s nimiž bychom se mohli ztotožnit.

Koncept “patronů”

Ve florbalovém klubu Bulldogs Brno jsme si uvědomili význam tohoto procesu, který se přirozeně děje a proto jsme vybrali několik dospělých florbalistů jako „patrony“ pro kategorie dětí a mládeže. Patroni jsou aktivní hráči (muži i ženy) vrcholové kategorie juniorského nebo dospělého věku, kteří vystupují jako idol dětí po stránce sportovní i osobnosti. Ve většině případů jsou patroni zvoleni z dospělých kategorií. Z juniorské kategorie je patron vybrán spíše výjimečně (zejména pokud mladý sportovec bojuje za národní tým). Výběr patronů je velmi specifický, neboť patronem se může stát pouze takový hráč, který může děti a mládež inspirovat svým chováním, přístupem a výkonem na hřišti.

Maskotem našeho klubu je buldok, a proto klademe důraz na povahové vlastnosti tohoto velmi specifického plemene psa. Buldok jsou spolehliví, oddaní, věrní a živí. Je rozvážný, plný energie a zřídka nervózní. Těmito osobnostními rysy inspiřují patroni mladé členy naší smečky.

Co „patroni“ přesně dělají?

Patroni se účastní vybraných tréninků dětí a mládeže. Nikdy nepřebírají roli trenéra. Chceme, aby děti braly přítomnost patrona jako specifický prvek v tréninku vážily si jej. Před daným tréninkem informuje trenér patrona o plánu tréninku a upřesní si s ním jeho roli a činnosti. Následně patrona představí dětem. Patron pracuje s dětmi individuálně a děti mají možnost se ho zeptat na cokoliv. Naším cílem je přenést kladný vliv a pomoc patronů i mimo tréninky. Někdy může patron pomoci dítěti s úkoly do školy, jindy ukázat správnou péči o florbalové vybavení.

„Je skvělé, když nás na tréninku navštíví hráčky z kategorie žen. Učí nás triky s florbalovou míčkou, které ani naši trenéři nezvládnou. Mám svoji oblíbenou hráčku a líbí se mi na ní, že i přes to, že je velice malá, dokáže bojovat na hřišti jako velká Buldočka.“ Eliška 10 let.

Kromě návštěvy tréninků mládeže podporují patroni děti i v průběhu turnajů a zápasů. To funguje i opačným způsobem, kdy se nejmladší členové klubu inspiřují na zápasech elitních kategorií. Učí se respektovat soupeře a authority, jako jsou trenéři nebo rozhodčí. Děti si také uvědomí význam správného protažení po hře nebo po tréninku a poděkování fanouškům a rodičům za jejich podporu. Pro náš klub je důležité sdílení klubových hodnot se všemi členy. K tomu nám taktéž pomáhají naši patroni.

Jaký mají vliv na děti jejich starší kluboví spoluhráči?

Náš koncept patronů je podtržen několika výzkumy a teoriemi, které zdůrazňují pozitivní vliv vrstevníků. Vrstevníci jsou definováni jako nejdůležitější sociální skupina, která je často vlivnější než samotní rodiče. Pro děti a dospívající bývá důležité mít cool oblečení, poslouchat cool hudbu a být trendy, což může vést ke snížení vlivu jak rodičů, tak trenéra na mladé sportovce.

„Když jsem byl tak starý jako tyto malé děti, měl jsem mezi muži několik favoritů, ale nikdy nás nepřišli na náš trénink navštívit. Myslím si, že se o nás moc nezajímali, což mi přišlo líto. Rozhodně nechci, aby naše hráčky nebo hráči zažívali podobné pocity, jako tehdy já. A právě proto jsem moc rád, že se můžu tréninků našich nejmenší někdy zúčastnit. V průběhu poslední návštěvy jsem trénoval se třemi hráči individuálně střelbu, zatímco trenér vedl trénink pro zbývajících hráče.“ Matyáš 20 let, hráč A týmu mužů

Na děti nepůsobí pouze jejich vrstevníci, ale také sportovní idoly, jako například olympijští vítězové. Bohužel ne všichni elitní sportovci si jsou vědomi skutečnosti, že jejich chování i mimo sportovní akce je dětmi a mládeží pečlivě sledováno. Trenéři mládeže, ale v našem případě i patroni, by tak měli být připraveni o tomto fenoménu s dětmi hovořit a poukazovat na pozitivní i negativní aspekty jejich sportovního rozvoje.

“Pro naše dívky a chlapce jsou tréninky s návštěvou patrona rozhodně velkým zpestřením. Chtějí se co nejvíce ukázat, předvést své dovednosti a doufají, že si patron všimne zrovna jich a dostanou pochvalu. Samozřejmě si všímám toho, že pochvala od patrona má na děti silnější vliv než komplimenty ode mě, z pozice trenéra.“ Radim, 28 let

Autoři:

Anna Bachratá (Bulldogs Brno)

Anna je trenérkou ve sportovním klubu Bulldogs Brno. Od roku 2015 vede dívky v kategoriích 13-16 let. Studuje na Fakultě sportovních studií MU a ráda by si prohloubila vzdělání v oblasti sportovní psychologie.

Dagmar Heiland Trávníková (Fakulta sportovních studií, Masarykova univerzita, Brno)

Dagmar působí jako odborná asistentka na FSpS MU. Oblasti jejího pedagogického a výzkumného zájmu zahrnují aplikované pohybové aktivity, psychomotorické hry a sociálně cirkusové techniky. Vede workshopy a semináře pro rozmanité cílové skupiny v ČR i zahraničí (učitelé TV, sociální pracovníci, knihovníci, aj.), organizuje konference či sportovně-kulturní akce. Hraje v Divadle KUFR.

Zdroje:

Linz, L. (2016). *Úspěšné koučování týmu: sportovně-psychologická příručka pro trenéry*. Praha: Mladá fronta.

Rychetský, A. (2013). *Are Olympians Real Idols of Young People for their Motivation and Participation in Sport?* IN Acta Universitatis Carolinae Kinanthropologica, Vol. 49, 1 – 2013. Praha: Karolinum.

Slepička, P., Hošek, V., Hátlová, B. (2009). *Psychologie sportu*. (2 vyd.). Praha: Karolinum.

Tod, D., Thatcher, J., Rahman, R. (2010). *Sport Psychology*. New York: Macmillan.

www.icoachkids.eu/developing-good-team-mates.html